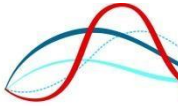

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA
STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKA

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Anketa o dohotku stanovništva (ADS) za 2017.

Organizacijska jedinica: Služba statistike potrošnje i dohotka stanovništva Priredila:
Zvezdana Barić

lipanj 2019.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Anketom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskome i materijalnom statusu kućanstva te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava.

Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti.

Rezultat istraživanja: pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka i uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Istraživanje se provodi u godišnjoj periodici. Stoga je izvještajno razdoblje kalendarska godina, odnosno 2017.

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 103/03., 75/09., 59/12. i 12/13. – pročišćeni tekst)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2017. godine

Uredba EC br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba EC br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba EC br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba EC br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba EC br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba EC br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaja izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba EC br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi uredbe EC br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljanih varijabli za 2017., EUROSTAT

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, ISCED-2011, UNESCO, 2012, ISBN 97892-9189-123-8

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja ISCED 2011 Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake Naselja Republike Hrvatske, 2017.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm> u aplikaciji KLASUS.

- Koncepti i definicije

Osnovne definicije:

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi u referentnom razdoblju. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3.

Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji:

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva jest granica rizika od siromaštva. Određuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se određuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka, a 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednak dohodak), tada bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja su sva izabrana privatna kućanstva i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva stare 16 i više godina (starost na dan 31. prosinca 2016.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Privatno kućanstvo jest svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Prema metodologiji institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena istraživanjem.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o dohotku stanovništva koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstvenoistraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.).

Međunarodni korisnici: znanstvenoistraživački instituti, Svjetska banka, UN, ILO, UNICEF.

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstvenoistraživački instituti i samostalni istraživači podacima se koriste za domaće i međunarodne znanstvenoistraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socio-ekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstvo socijalne politike te Hrvatski zavod za zapošljavanje koriste se rezultatima istraživanja za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u svom području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF se koristi pokazateljima siromaštva i uvjeta života djece kako bi svoje aktivnosti i pomoć usmjerio najugroženijim skupinama djece.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika jest istraživanje provedeno 2013. i ponovo 2015. s općenitom temom o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim je istraživanjem općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na područje statistike dohotka i uvjeta života stanovništva.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objavljivanje rezultata potpuno su usklađeni s definiranom metodologijom, čime je omogućena potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Sadržaj istraživanja, postupak obrade te dostupnost rezultata potpuno su usklađeni s uredbama Europske unije i metodološkim standardima Eurostata. Omogućena je potpuna usporedivost podataka s podacima ostalih zemalja članica Europske unije. Dio rezultata dostupan je korisnicima u redovitim publikacijama Državnog zavoda za statistiku. Ostali podaci dostupni su korisnicima na zahtjev. Stopa potpunosti podataka je 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (postupci SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS). Izračun je proveden tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se sljedeća formula:

$se < \sqrt{(p \times (1-p))/X}$, gdje je: se

= standardna pogreška

sqrt = korijen

p = proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje, Anketa o dohotku stanovništva 2017.

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeficijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	28 070	325,63	27 432	28 708	1,16
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	58 946	683,82	57 606	60 286	1,16
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti	26,4	0,72	25,0	27,8	2,73
Ukupno					
Muškarci	25,5	0,77	24,0	27,0	3,02
Žene	27,2	0,76	25,7	28,7	2,79
0 – 17 godina	25,8	1,53	22,8	28,8	5,93
18 – 64 godina	24,6	0,74	23,1	26,0	3,01
65 ili više godina	32,7	1,01	30,7	34,7	3,09
Jadranska Hrvatska	24,5	1,25	22,1	27,0	5,11
Kontinentalna Hrvatska	27,3	0,88	25,6	29,0	3,22
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	20,0	0,66	18,7	21,2	3,30
Muškarci	18,9	0,70	17,5	20,3	3,70
Žene	20,9	0,70	19,6	22,3	3,35
0 – 17 godina	21,4	1,48	18,5	24,3	6,92
18 – 64 godina	16,9	0,63	15,7	18,1	3,73
65 ili više godina	28,6	0,97	26,7	30,5	3,39

Stopa rizika od siromaštva prema regijama					
Jadranska Hrvatska	18,5	1,16	16,2	20,8	6,27
Kontinentalna Hrvatska	20,7	0,79	19,1	22,3	3,82
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	10,3	0,51	9,3	11,3	4,95
Muškarci	10,2	0,53	9,1	11,2	5,20
Žene	10,4	0,54	9,3	11,5	5,19
0 – 17 godina	8,8	0,97	6,9	10,7	11,02
18 – 64 godina	9,7	0,53	8,7	10,8	5,46
65 ili više godina	13,6	0,76	12,1	15,1	5,59
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada	12,2	0,62	11,0	13,4	5,08
Ukupno					
Muškarci	12,3	0,65	11,0	13,5	5,28
Žene	12,1	0,69	10,7	13,4	5,70
0 – 17 godina	10,7	1,27	8,2	13,2	11,87
18 – 59 godina	12,6	0,54	11,6	13,7	4,29

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj o pristranosti u procesu odabira ne izračunava se jer se istraživanje provodi na uzorku slučajno izabranih jedinica. Uzorak je reprezentativan za cijelu populaciju.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – *unit non-response*) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (*item non-response*).

2.2.1. Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2017. temelji se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2017.) iznosi 89,74%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica po statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	4 950	89,74
Jadranska Hrvatska	2 296	2 050	89,29
Kontinentalna Hrvatska	3 220	2 900	90,06

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva to je udio adresa izabranih u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen stalnom stanovanju

(poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i sl.). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata jest 10,19%.

2.2.3. Pogreške mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati u prikupljanju ili unosu podatka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka pri terenskom radu i nakon njega. Za Anketu o dohotku stanovništva 2017. (ADS 2017.) primjenjuje se CAPI metoda prikupljanja podataka (*Computer Assisted Personal Interview*). CAPI metoda prikupljanja podataka omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise. Pitanja su definirana tako da uključuju sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju pojedini odgovor. Prije početka anketiranja provodi se detaljno testiranje anketnog upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za provođenje istraživanja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora automatski su prilagođene ovisno o drugim odgovorima i sl.).

Prikupljanje podataka za anketu ADS 2017. provodilo je 119 anketara (68 vanjskih i 51 unutarnji anketar). Većina njih već je imala iskustva s provođenjem ankete prethodnih godina. Za anketare koji su prvi put uključeni u prikupljanje podataka za anketu ADS 2017. organizirana je jednodnevna obuka usmjerena na korištenje aplikacije za upravljanje i prijenos podataka (CMS – *Case Management System*), općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, vještine anketiranja te metodološka objašnjenja i detaljne upute za pitanja iz upitnika ADS 2017.

Metodološke upute za anketare koje sadržavaju metodološka objašnjenja i detaljne upute za svako pitanje u upitniku, tiskane su prije prikupljanja podataka za potrebe obuke i pripreme terenskog rada i dobili su ih svaki anketar, kontrolor te zaposlenici/voditelji uključeni u istraživanje ADS.

Rad anketara na terenu organiziralo je i nadgledalo 35 kontrolora, iskusnih statističara u područnim uredima Državnog zavoda za statistiku (DZS). U svakom od 20 regionalnih ureda kontrolor je pružao potrebnu pomoć anketarima na terenu te potrebna metodološka objašnjenja u skladu sa smjernicama Državnog zavoda za statistiku.

Kontrola podataka koju provode kontrolori uključuje približno 20 upozorenja na pogreške i nedosljednosti koje je vrlo važno otkriti za vrijeme terenskog rada kako bi se mogla zatražiti dodatna objašnjenja od anketara odnosno kako bi anketar mogao provjeriti podatke od samog ispitanika. Razvijene su metodološke upute s objašnjenjima i detaljne upute za upozorenja ili pogrešku. Kontrolori su sudjelovali na jednodnevnoj obuci te su dobili metodološke upute i objašnjenja u vezi s kontrolama koje trebaju provoditi u aplikaciji CMS.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane statističke jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

– neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)

– neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

Prema preporuci Eurostata neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku i u 2017. stopa neodgovora kućanstava (NRh) iznosila je 53,34%. Stopa neodgovora na individualnoj razini (Nrp) u 2017. je 53,48%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema sljedećoj formuli:

$NRh = (1 - (Ra \times Rh)) \times 100$, gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj uspješno anketiranih kućanstava /broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama.

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema sljedećoj formuli:

$Nrp = (1 - (Rp)) \times 100$, gdje

je:

Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima.

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (Nrp)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
91,13	82,87	74,10	56,30	99,67	99,71	32,47	53,34	0,33	0,29	32,69	53,48

A = Ukupan uzorak

B = Nova rotacijska skupina izabrana u uzorak za 2017.

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 149	14,7	-	-
2	2 055	26,2	1	33,3
3	2 291	29,2	1	33,3
4	2 347	29,9	1	33,3
Ukupno	7 842	100,0	3	100,0

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu s adresom

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 339	10,9	1 288	12,2	51	3,0	26	2,5	-	-	25	3,6
2	2 509	20,4	2 398	22,7	111	6,4	57	5,6	-	-	54	7,7
3	2 870	23,3	2 731	25,8	139	8,0	91	8,9	-	-	48	6,9
4	5 597	45,5	4 169	39,4	1 428	82,6	852	83,0	4	100,0	572	81,8
Ukupno	12 315	100,0	10 586	100,0	1 729	100,0	1 026	100,0	4	100,0	699	100,0

Tablica 6. Distribucija adresa s kojima se kontaktiralo prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno za trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	1 288	12,2	1 149	14,7	139	5,1	103	4,7	18	7,0	18	6,0	-	-
2	2 395	22,6	2 056	26,2	339	12,4	226	10,4	76	29,5	37	12,4	-	-
3	2 731	25,8	2 292	29,2	439	16,0	319	14,6	78	30,2	42	14,1	-	-

4	4 169	39,4	2 348	29,9	1 821	66,5	1 534	70,3	86	33,3	201	67,5	-	-
Ukupno	10 583	100,0	7 845	100,0	2 738	100,0	2 182	100,0	258	100,0	298	100,0	-	-

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 7 842 ukupan broj osoba = 17 376		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY010	Ukupan bruto dohodak kućanstva	33	0,42	7 809	99,58	5 670	72,61	2 139	27,39
HY020	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva	28	0,36	7 814	99,64	3 654	46,76	4 160	53,24
HY022	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera, osim starosnih i obiteljskih mirovina	243	3,10	7 599	96,90	5 507	72,47	2 092	27,53
HY023	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera uključujući starosne i obiteljske mirovine	2 164	27,60	5 678	72,40	3 834	67,52	1 844	32,48
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	7 386	94,19	456	5,81	275	60,31	181	39,69
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	7 329	93,46	513	6,54	393	76,61	120	23,39
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplatci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	6 998	89,24	844	10,76	762	90,28	82	9,72
HY060G	Ostale socijalne naknade	7 548	96,25	294	3,75	288	97,96	6	2,04
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	7 662	97,70	180	2,30	164	91,11	16	8,89
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	7 355	93,79	487	6,21	284	58,32	203	41,68
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	7 761	98,97	81	1,03	70	86,42	11	13,58
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	7 511	95,78	331	4,22	331	100,00	-	-
HY110G	Dohodak osoba mlađih od 16 godina	7 431	94,76	411	5,24	309	75,18	102	24,82
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	7 463	94,66	379	4,83	326	86,02	53	13,98
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	7 771	99,09	71	0,91	58	81,69	13	18,31
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	3 089	99,09	4 753	60,61	4 753	100,00	-	-
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	4 533	39,39	3 309	42,20	2 929	88,52	380	11,48
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (u novcu)	10 852	57,80	6 524	37,55	4 910	75,26	1 614	24,74
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	16 615	62,45	761	4,38	464	60,97	297	39,03
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	17 296	95,62	80	0,46	80	100,00	-	-

PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	10 777	99,54	6 599	37,98	6 599	100,00	-	-
PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	17 273	62,02	103	0,59	103	100,00	-	-
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	17 165	99,41	211	1,21	135	63,98	76	36,02
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	15 463	98,79	1 913	11,01	1 501	78,46	412	21,54
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	17 360	88,99	16	0,09	13	81,25	3	18,75
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	17 144	99,91	232	1,34	206	88,79	26	11,21
PY100G	Starosne mirovine	12 556	98,66	4 810	27,68	4 409	91,66	401	8,34
PY110G	Obiteljske mirovine	16 254	72,32	1 122	6,46	1 032	91,98	90	8,02
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	17 248	93,54	128	0,74	95	74,22	33	25,78
PY130G	Invalidske mirovine	16 278	99,26	1 098	6,32	1 017	92,62	81	7,38
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	17 252	93,68	124	0,71	106	85,48	18	14,52

2.2.7. Pogreške obrade

Pri obradi podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička i računska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti te šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd.

Navedene kontrole provode se na setu mikropodataka na razini anketnog upitnika.

Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8. Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije. Stoga je stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

2.2.9. Stopa uređivanja – LRK

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su izvorne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Drugim riječima, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2017. zbog toga što se logičko-računske kontrole na podacima provode u više faza s više izvršitelja (za vrijeme terenskog rada logičko-računske kontrole obavljali su i kontrolori u područnim jedinicama).

2.2.10. Stopa učinkovitosti LRK

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2017.

2.2.11. Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi modeli primijenjeni za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih podataka metodološki su točni i u skladu su s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela primijenjenoga u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2018., objava podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2017. određena je tako da se podaci objavljuju kao Privremeni podaci i konačni rezultati. Privremeni podaci objavljuju se u Statistici u nizu nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni rezultati objavljuju se u Priopćenju, nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije same verifikacije moguće su određene promjene na podacima, koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), objavljuje se ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku.

Također, ako je potrebno revidirati već objavljene podatke npr. u Priopćenju, objavljuje se novo Priopćenje s revidiranim podacima.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2018., prvi rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2017. objavljuju se šest mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Prvi rezultati objavljeni su 29. lipnja 2018. (T + 6).

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2018., konačni rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2017. trebali su biti objavljeni 28. rujna 2018., a objavljeni su 22. listopada 2018. (T + 10).

3.2. Vremenska određenost

3.2.1. Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2018. Za podatke Ankete o dohotku stanovništva 2017. publikacije su objavljene u skladu s Kalendarom objavljivanja, osim objave Priopćenja – konačni rezultati – koje je objavljeno 22. listopada 2018. umjesto prema Kalendaru objavljivanja 28. rujna 2018. (23 dana nakon planiranog datuma objave Kalendarom objavljivanja za 2018.). Stoga vremenska određenost iznosi 75%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkom i tiskanom obliku te na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr.

Sve dodatne informacije vezane za rezultate te uz samo istraživanje dostupne su na adresi elektroničke pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Naslovi publikacija u kojima se objavljuju podaci

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti – privremeni podaci (Statistika u nizu)

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2017. (Priopćenje)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2017. (Statističko izvješće)

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u ostalim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj, Hrvatskoj u brojkama.

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2017. trenutno su raspoloživi u obliku mrežne baze podataka samo na internetskim stranicama Eurostata
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih metodologijom Europske unije, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju te u Rezultatima Ankete o dohotku stanovništva (Statističkom izvješću), a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na internetskim stranicama Eurostata
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost kod zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2017.

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstva od 2014. do 2017.

SILC	2014.			2015. ¹⁾			2016. ²⁾			2017.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 514 264	5 423	77 186,83	1 488 466,05	6 521	84 265,44	1 485 489,75	7 539	85 930,92	1 481 583,40	7 809	90 966,54
HY020	1 514 442	5 424	66 100,00	1 489 264,08	6 525	71 600,00	1 485 938,68	7 542	73 800,00	1 482 338,97	7 814	78 000,00
HY022	1 450 553	5 162	60 100,00	1 425 310,26	6 182	65 320,00	1 448 356,46	7 304	68 784,00	1 449 335,94	7 599	72 912,00
HY023	1 195 042	4 006	58 320,00	1 167 051,17	4 833	63 660,00	1 149 517,81	5 483	67 160,00	1149110,90	5 678	72 800,00
HY030G	1 486 211	5 356	1 500,00	1 464 568,65	6 467	1 500,00	1 463 637,44	7 461	1 500,00	1 461 776,21	7 744	1 500,00
HY040G	73 064	287	15 600,00	79 095,96	397	14 600,00	82 637,25	480	13 500,00	77 921,86	456	16 500,00
HY050G	245 956	651	6 652,00	229 636,88	812	7 184,00	211 658,58	911	7200,00	191 678,68	844	7 100,00
HY060G	4 5176	160	7 200,00	73 176,59	330	8 400,00	47 365,60	263	9 600,00	51 172,52	294	9 600,00
HY080G	120 013	410	8 000,00	91 674,72	393	10 000,00	101 970,99	499	9 600,00	92 527,01	487	8 000,00
HY090G	81 516	291	1 500,00	101 838,28	469	1 000,00	106 842,38	538	1 164,96	92 139,83	513	1 152,07
HY100G	48 696	146	12 019,70	63 155,19	249	1 103,13	71 618,51	293	1 280,61	82 408,09	331	924,21
HY110G	120 783	305	850,00	104 451,73	370	800,00	105 480,13	435	1 000,00	95 922,53	411	1 000,00
HY120G	388 363	1 234	350,00	388 676,91	1 584	400,00	355 290,59	1 716	400,00	349 844,89	1 681	400,00
HY130G	65 548	233	6 000,00	81 554,93	332	5 000,00	85 182,97	404	6 000,00	70 068,2	379	5 000,00

HY140G	1 039 093	3 360	19 620,22	1 033 562,11	4 163	21 726,43	1 001 619,89	4 620	22 056,90	1 001 158,92	4 753	24 831,83
HY170G	589 074	2 260	2 400,00	642 877,98	2 999	2 400,00	597 569,80	3 261	3 000,00	568 618,01	3 309	2 640,00

- 1) Podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.
- 2) Podaci vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

15

Tablica 10. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini osoba od 2014. do 2017.

SILC	2014.			2015. ¹⁾			2016.			2017.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 391 890	4 148	57 000,00	1 372 965,44	5 109	62 226,01	1 417 598,93	6 024	61 718,61	1 503 127,55	6524	63 464,12
PY020G	98 541	273	6 875,00	169 020,24	628	4 500,00	188 237,15	717	4 031,25	189 565,31	761	4 000,00
PY030G	1 331 890	4 148	21 120,00	1 376 002,34	5 120	25 186,09	1 425 502,73	6 059	23 532,95	1 519 643,82	6599	23 608,65
PY035G	33 410	104	2 400,00	64 367,07	212	1 810,00	35 955,24	163	2 000,00	5 0631,13	211	2 938,00
PY050G	418 791	1 391	15 333,33	413 422,29	1 698	12 973,75	389 993,11	1 910	15 000,00	386 527,89	1913	15 732,00
PY090G	87 601	291	7 200,00	60 567,74	251	6 000,00	58 932,51	264	6 400,00	50 319,30	232	6 700,00
PY100G	642 455	2 755	30 000,00	658 558,16	3 278	30 000,00	766 764,23 2)	4 454 ²⁾	30 000,00 2)	795 584,77	4810	30 000,00
PY110G	203 229	858	22 200,00	202 691,10	971	22 800,00	203 694,87 2)	1 111 ²⁾	23 268,00 2)	192 969,62	1122	22 800,00
PY130G	300 149	1 204	24 000,00	290 267,19	1 372	24 000,00	206 981,61	1 118	19 950,00	19 8034,86	1098	20 352,00

PY200G	1 386 600	4 133	5 150,00	1 365 560,08	5 085	5 371,16	1 412 150,03	6 002	5 426,07	1 447 149,33	6280	5 746,27
--------	--------------	-------	-------------	-----------------	-------	-------------	-----------------	-------	-------------	-----------------	------	-------------

- 1) Podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.
- 2) Podaci za 2016. vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

5.2.1 Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anketa o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva osmogodišnja serija podataka od 2010. do 2017. uz određene manje metodološke promjene u izračunu nekih pokazatelja. U 2015. detaljnije su raščlanjena pojedina pitanja o dohotku u anketnom upitniku, a 2016. nastale su promjene u bilježenju invalidskih mirovina. To je prouzročilo da podaci za neke pokazatelje nisu potpuno usporedivi s prethodnim razdobljima.

5.2.2 Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Za ADS 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije potpuno usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

6. Koherentnost/smislenost

6.1. Koherentnost/smislenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2017.

6.2. Koherentnost/smislenost s podacima nacionalnih računa

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2017.

6.3. Koherentnost/smislenost s podacima iz administrativnih izvora

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2017.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2017. na terenu iznosili su 1.339.900 kn, a navedeni iznos uključuje troškove anketara. Dio anketara su zaposlenici Državnog zavoda za statistiku u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu. U te troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na izobrazbu.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan čimbenik koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima oko 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi znatno opterećuje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu za Anketu o dohotku stanovništva 2017 iznosilo je 155 minuta. Stoga je u

sljedećem razdoblju nužno smanjiti opterećenje ispitanika (korištenje administrativnim izvorima podataka i sl).